

Datum: 24.07.2026

Medij: Nova

Rubrika: Svet

Autori: Mila Marinović

Teme: Evropska komisija

Naslov: „Češki Tramp“

Napomena:

Površina: 658

Strana: 10,11

Premijer Češke, Andrej Babiš, koji je od juče u poseti Beogradu, iza sebe ima brojne afere i istrage

Foto: FS/Alamy

„Češki Tramp“ Bogataš protiv establišmenta

Od 1995. godine kontroliše kompaniju Agrofert, koja je od tada izrasla u jednu od najvećih poslovnih grupacija u centralnoj Evropi. Danas obuhvata stotine kompanija iz oblasti poljoprivrede, prehrambene industrije, hemijske proizvodnje, šumarstva i medija, a Babiševo bogatstvo procenjuje se na nekoliko milijardi dolara

**MILA
MARINOVIĆ**

Premijer Češke Andrej Babiš od juče boravi u dvodnevnoj poseti Beogradu, gde se sastao i razgovarao sa predsednikom Aleksandrom Vučićem i premijerom Đurom Macutom o jačanju političke i ekonomske saradnje dve zemlje.

Njegov dolazak u Srbiju ponovo je skrenuo pažnju na jednog od najkontroverznijih evropskih političara. Babiša često nazivaju „češkim Donaldom Trampom“

zbog činjenice da je milijarder koji je iz biznisa ušao u politiku, gradio imidž čoveka koji se bori protiv establišmenta i korupcije, a istovremeno se godinama suočava sa optužbama za sukob interesa i zloupotrebu državnih i evropskih fondova.

OD TRGOVCA DO MILIJARDERA

Andrej Babiš rođen je 1954. godine u Bratislavi, u tadašnjoj Čehoslovačkoj. Odrastao je u porodici visokog državnog funkcionera, pa je deo detinjstva proveo u Švajcarskoj i Francuskoj, gde je

njegov otac radio kao trgovinski predstavnik. Posle studija ekonomije radio je u spoljnoj trgovini, a pravi poslovni uspon počinje devedesetih godina, nakon pada komunizma.

Godine 1995. preuzeo je kontrolu nad kompanijom Agrofert, koja je od tada izrasla u jednu od najvećih poslovnih grupacija u centralnoj Evropi. Danas obuhvata stotine kompanija iz oblasti poljoprivrede, prehrambene industrije, hemijske proizvodnje, šumarstva i medija, a Babiševo bogatstvo procenjuje se na nekoliko milijardi dolara.

OSNOVAO POKRET ANO

U politiku je ušao 2011. godine osnivanjem pokreta ANO („Akcijska nezadovoljnih građana“), obećavajući da će iskoreniti korupciju, smanjiti birokratiju i državu voditi kao uspešnu kompaniju. Već 2014. postao je ministar finansija, a od 2017. do 2021. prvi put je bio premijer Češke. Posle pobeđe na parlamentarnim izborima

Datum: 24.07.2026

Medij: Nova

Rubrika: Svet

Autori: Mila Marinović

Teme: Evropska komisija

Naslov: „Češki Tramp“

Napomena:

Površina: 658

Strana: 10,11

krajem 2025. ponovo je formirao vladu i vratio se na mesto predsednika vlade.

Poređenje sa Donaldom Trampom prati ga godinama.

Poput američkog predsednika, Babiš je izgradio ogromno poslovno carstvo pre ulaska u politiku, predstavlja se kao čovek koji nije deo političke elite i često napada tradicionalne medije i političke protivnike. Poznat je po direktnom nastupu, populističkoj retorici i oštrom protivljenju ilegalnim migracijama. Ipak, za razliku od nekih evropskih desničarskih lidera, Babiš nije otvoreni protivnik Evropske unije, iako se često sukobljava sa Briselom zbog pitanja migracija, subvencija i nacionalnog suvereniteta.

Njegovo ime godinama je povezano sa slučajem „Rodino gnezdo“, najpoznatijom aferom u češkoj politici. Evropsko javno tužilaštvo (EPPO) sredinom jula pokrenulo je novu istragu o evropskim subvencijama koje su dobijale kompanije povezane sa njegovim poslovnim carstvom Agrofert

komisija istovremeno proverava da li je prenos Agroferta u poverenički fond zaista otklonio mogući sukob interesa. Babiš odbacuje sve optužbe i tvrdi da je u potpunosti ispoštovao češke i evropske propise, dok iz Evropskog javnog tužilaštva poručuju da samo pokretanje istrage ne znači da je utvrđena bilo kakva krivica niti da će protiv njega biti podignuta optužnica.

Još jedna velika kontroverza odnosi se na njegovu poslovnu imperiju.

Iako je formalno preneo Agrofert u povereničke fondove kako bi ispunio zakonske uslove za obavljanje javne funkcije, Evropska komisija i organizacija Transparensi Internesnel više puta su tvrdile da je i dalje krajnji korisnik

kompanije koja prima desetine miliona evra državnih i evropskih subvencija. Zbog toga je Babiš godinama bio pod istragama zbog mogućeg sukoba interesa, ali je sve optužbe odbacivao kao politički obračun.

AFERA „RODINO GNEZDO“ I SUKOB INTERESA

Njegovo ime godinama je povezano sa slučajem „Rodino gnezdo“, najpoznatijom aferom u češkoj politici. Tužilaštvo tvrdi da je kompanija povezana sa Agrofertom privremeno izdvojena iz holdinga kako bi ispunila uslove za dobijanje oko dva miliona evra evropskih subvencija namenjenih malim preduzećima. Babiš odbacuje optužbe i tvrdi da je reč o politički motivisanom procesu. Posle više sudskih odluka, slučaj je i dalje predmet pravnih sporova, dok je češki parlament u međuvremenu odbio zahtev da mu se ukine poslanički imunitet radi nastavka krivičnog postupka.

Kontroverze koje prate Babiša nisu okončane ni njegovim povratkom na čelo češke vlade. Evropsko javno tužilaštvo (EPPO) sredinom jula pokrenulo je novu istragu o evropskim subvencijama koje su dobijale kompanije povezane sa njegovim poslovnim carstvom Agrofert. Prema pisanju Rojtersa, istražuje se da li su evropska sredstva dodeljivana u skladu sa propisima, kao i da li je Češka trebalo da zatraži povraćaj oko 300 miliona evra subvencija isplaćenih Agrofertu u periodu od 2017. do 2021. godine, dok je Babiš bio premijer. Evropska

PANDORA PAPIRI I TAJNA POLICIJA

Njegovo ime pojavilo se i u međunarodnoj istrazi Pandorini papiri, koja je otkrila da je preko ošfor kompanija kupovao luksuzne nekretnine u Francuskoj vredne više od 20 miliona dolara. Babiš je tvrdio da je sve urađeno u skladu sa zakonom. Protivnici mu godinama prebacuju i navodnu saradnju sa komunističkom tajnom službom StB, gde je, prema pojedinim dokumentima, vođen pod kodnim imenom „Bureš“. On uporno negira da je bio agent i vodi višegodišnje sudske sporove kako bi osporio te tvrdnje.

Uprkos brojnim aferama, Babiš ostaje jedan od najuticajnijih političara u Češkoj. Pristalice ga vide kao uspešnog menadžera koji zna kako da vodi državu i zaštiti životni standard građana, dok kritičari smatraju da predstavlja opasan spoj političke i ekonomske moći, zbog čega su protiv njega više puta organizovani masovni protesti u Pragu.

